

der et mindre lokaleområde i Kirkeløngangsbygningen til brug for adjutantstaben samt køkkenfaciliteter og depotrum i kælderetagen under repræsentationslokalerne. Derudover råder civillisten over Christiansborg Slotskirke og Ridebaneanlægget, dog undtaget Højesterets lokaleområde i Nordre Lige Stald, Folketingets lokaleområde i Søndre Ridebanefløj samt Hofteatret i Søndre Ridebanefløj. Herudover disponerer Slots- og Ejendomsstyrelsen over enkelte depotrum samt kontor til Statsinventarikommissionen.

Civillisten har i henhold til gammel praksis kunnet disponere over 8 lejligheder i Frederiksholms Kanal 26 C og 26 D. Denne praksis forventes opretholdt indtil videre. En praksis om, at civillisten har en privilligeret adgang til at benytte Badstueslottet ved Frederiksborg Slot og kutyper for civillistens brug af Kronborg og Frederiksborg Slot, forventes ligeledes opretholdt.

Den eksisterende praksis om, at man i mindre omfang kan aftale løbende justeringer mellem civillisten og staten om, hvilke tilknyttede boliger, depoter m.v. der er stillet til rådighed, fortsættes.

For det andet foreslås indsat en bemyndigelsesbestemmelse i *stk. 1*, således at by- og boligministeren under hensyntagen til slottenes særlige karakter nærmere kan fastlægge, hvilke delelementer der indgår i henholdsvis indvendig vedligeholdelse, udvendig vedligeholdelse, vedligeholdelse af basisinstallationer og teknisk drift. Praksis er i dag, at den indvendig vedligeholdelse forstås som al vedligeholdelse, der kræves for at bevare bygningernes indre i en forsvarlig og vel vedligeholdt stand. Denne forpligtelse omfatter f.eks. gulvbelægninger, paneler, lofter og vægge inklusiv maling, tapetsering og hvidtning m.v. samt malermæssig vedligeholdelse af radiatorer og rør af enhver art. Ved udvendig vedligeholdelse forstås vedligeholdelse af f.eks. fundament, mure, tage, indvendige faste konstruktioner og gulve. Vedligeholdelse af basisinstallationer omfatter f.eks. installationer til forsyning med varme, vand, afløb, el, belysning, ventilation og tv-modtagelse, fornøden brandsikring, »skal-sikring« samt vand-, gas- og elektriske ledninger. Ved teknisk drift forstås f.eks. drift af varmeanlæg og viceværtsfunktioner og særlig bistand i forbindelse med repræsentative arrangementer samt visse vagt- og opsynsopgaver. Generelt foretages der moderniseringer – også indvendige – i det omfang, de eksisterende faciliteter er utidssvarende, samt nødvendige grundlæggende restaureringsopgaver i det omfang, der er tale om nedslidning, som ikke kan tilskrives manglende sædvanlig vedligeholdelse.

For det tredje foreslås i *stk. 3* indsat en bemyndigelsesbestemmelse med henblik på, at by- og boligministeren på grundlag af eksisterende praksis kan fastsætte nærmere bestemmelser om afgrænsningen af de forbeholdte dele af haverne, hvor civillisten afholder udgifterne.

Det bemærkes, at principperne i de nugældende ordninger og praksis på disse områder forudsættes opretholdt.

Den hidtil gældende praksis er følgende:

- Staten afholder udgifter til udvendig vedligeholdelse af de slotte og palæer, som hører under civillisten, jf. civillistelovens § 2, stk. 1. Til udvendig vedligeholdelse medregnes i praksis udgifter til forsvarlig opvarmning (til »museumstemperatur«) af slotte m.v. i de perioder, hvor de pågældende ejendomme ikke tjener som residens.
- I henhold til en gammel praksis, der formentlig kan føres tilbage til 1920'erne, forestår staten driften af Christiansborg Slots repræsentationslokaler, herunder indvendig vedligeholdelse.
- Fra 1981 har staten herudover dækket udgifterne til drift og indvendig vedligeholdelse af den del af de kongelige slotte og palæer i henhold til § 2, stk. 1 i civillisteloven, som overvejende anvendes til officielle og repræsentative formål.
- Efter Christiansborg Slotskirkes istandsættelse i 1997 som følge af den store brand, er den åbnet for offentligheden ved gratis forevisning, og der administreres efter samme praksis, som har været gældende for repræsentationslokalerne på Christiansborg Slot.
- For havernes vedkommende afholder civillisten udgifterne til drift for så vidt angår de forbeholdte områder, jf. civillistelovens § 2, stk. 3. Siden kong Frederik IX's tid har den forbeholdte have ved Frederiksborg Slot været åben for offentligheden i en periode hver sommer, hvorfor staten har afholdt udgifterne til driften. Med hensyn til Gråsten Slotshave bemærkes, at haven uden for residens er åben for offentligheden, bortset fra en mindre del, der er adskilt fra den øvrige del af haven, men hvortil der er indblik. Også til denne del afholder staten driftsomkostninger. Staten afholder endvidere driftsomkostninger til haven ved repræsentationspalæet, Chr. VII's Palæ, Amalienborg.
- Med hensyn til Sorgenfri Slot og Slotshave skal det bemærkes, at hovedslottet er i en generelt dårlig vedligeholdsstand. Der forestår p.t. udvendig hovedistandsættelse (tag, facader og vinduer) med et budget på 30,5 mio. kr. Byggesagen gennemføres i perioden 2000 – 2002. Da slottet ikke er beboeligt,